

Wpływ czynników behawioralnych na decyzje finansowe w przedsiębiorstwach oraz ich związek z danymi na poziomie makroekonomicznym

W ostatnich latach wzrasta znaczenie behawioralnego nurtu w finansach, podkreślającego rolę czynników psychologicznych w przebiegu różnego rodzaju zjawisk gospodarczych, w tym przede wszystkim tego, co dzieje się na giełdzie papierów wartościowych. Dotychczas finanse behawioralne zajmowały się jednak właśnie głównie analizą psychologicznych uwarunkowań nieracjonalnych zachowań inwestorów giełdowych, którzy są podatni na błędy natury psychologicznej podczas podejmowania decyzji (tzw. inklinacje behawioralne) oraz anomalnych zjawisk na całym rynku kapitałowym, wynikających z podatności inwestorów giełdowych na błędy natury psychologicznej. Najnowszym trendem w ramach behawioralnego nurtu w finansach są behawioralne finanse przedsiębiorstwa, analizujące psychologiczne podstawy nieracjonalnych zachowań menedżerów podejmujących różne decyzje w przedsiębiorstwie i ich wpływ na funkcjonowanie takiego przedsiębiorstwa.

W naukach ekonomicznych od dawna stosuje się modelowanie ekonomiczne, symulujące przebieg różnych zjawisk gospodarczych. Najnowszym trendem w zakresie modelowania ekonomicznego jest tzw. modelowanie wieloagentowe (ang. *agent-based modeling*), mogące symulować nieoczekiwane zjawiska, które zdarzają się w gospodarce na poziomie makro na podstawie zachowań pojedynczych uczestników życia gospodarczego na poziomie mikro.

Celem niniejszego projektu badawczego jest sprawdzenie, czy menedżerowie zarządzający finansami w przedsiębiorstwach notowanych na głównym rynku Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie oraz rynku NewConnect są podatni na wybrane inklinacje behawioralne oraz jak podatność na badane inklinacje behawioralne wpływa na podejmowanie przez tych menedżerów decyzji finansowych w przedsiębiorstwie. Drugim celem niniejszego projektu jest zbadanie, przy wykorzystaniu wspomnianego wyżej modelowania wieloagentowego, czy nieracjonalne decyzje menedżerów w obszarze finansów w przedsiębiorstwie, będące następstwem ich podatności na inklinacje behawioralne, mogą mieć wpływ na wybrane wskaźniki makroekonomiczne w Polsce, takie jak poziom inwestycji, poziom zatrudnienia oraz poziom wzrostu gospodarczego.

Projekt ten będzie realizowany we współpracy międzynarodowej pomiędzy Szkołą Główną Handlową, a Kingston University w Londynie, którego przedstawiciel, będący głównym wykonawcą w tym projekcie, specjalizuje się w modelowaniu wieloagentowym. Spowoduje to nie tylko zwiększenie oddziaływania niniejszego projektu na forum międzynarodowym, ale też będzie okazją do nawiązania współpracy naukowo-badawczej pomiędzy wyżej wspomnianymi uczelniami, owocującej nie tylko wspólnymi publikacjami, ale być może następnymi, wspólnymi projektami badawczymi w przyszłości.